

Metadata

Indikatorer för hållbar utveckling

6.1.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten	2
6.1.3(N) Antal/andel vattenskyddsområden för kommunala vattentäcker	6
6.1.4(N) Rapporterade kokningsrekommendationer	13
6.2.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster, inklusive handtvätt med tvål och vatten	18
6.3.2 Andelen vattenförekomster med god yt- och grundvattenstatus	23
6.4.1 Förändringar i vattenanvändningseffektiviteten över tid.....	30
6.4.2 Grad av vattenbrist: färskvattenuttag som andel av tillgängliga färskvattenresurser	34
6.6.2(N) Skyddade områden med limniskt syfte	41
6.6.3(N) Åtgärdade vandringshinder.....	46
6.a.1 Andelen offentligt utvecklingsbistånd i statsbudgeten som anslås till vatten- och sanitetssektorn.....	50

Mål: 6. Rent vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla

Indikator: 6.1.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Jerker Moström
E-post	jerker.mostrom@scb.se
Telefon	+46 10 479 4031

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Syftet med indikatorn är att beskriva hur stor andel av befolkningen som använder säkert hanterat vatten enligt en klassifikation som tagits fram av WHO. Säkert hanterat vatten i detta sammanhang inkluderar det rena dricksvattnet som finns vid fastigheten (bostaden, gården eller tomten) och kan nyttjas vid behov.

Datakällor:

WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene

Tillgänglighet:

Indikatorn baseras på befintlig statistik från WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) for Water Supply, Sanitation and Hygiene som publicerats i den globala databasen för Agenda 2030-indikatorer (*SDG Indicators*), <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/> .

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt är individer och populationen är Sveriges befolkning.

Variabler:

Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten.

För detaljerad information om säkert hanterat dricksvatten och vatten med förbättrad kvalitet ("safe water"), se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Referenstid:

Årligen. Referensår är 2000-2017.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Uppgifterna härrör från befintlig statistik i Globala databasen. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) for Water Supply, Sanitation and Hygiene ansvarar för datainsamlingen. Källor för data från respektive land är statistikbyråer och ministerier med ansvar för vatten-, sanitets-, hälso- och hygienfrågor. Data består av hushållsundersökningar, befolkningsräkningar och registeruppgifter. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) gör därefter egna bearbetningar. För detaljerad information om datainsamling för uppgifterna i Globala databasen, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf> Vad gäller uppgifter för Sverige har JMP huvudsakligen utgått från uppgifter från fastighetstaxeringsregistret, alternativt motsvarande uppgifter för Sverige från Eurostat (som bygger på siffror från fastighetstaxeringsregistret).

Bearbetningar av data:

Uppgifterna härrör från befintlig statistik i Globala databasen. För information om bearbetning av uppgifterna i Globala databasen, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Beräkning av indikatorn:

För information om beräkning av indikatorn, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Granskning av indikatorn:

För information om granskning av indikatorn, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Indikatorns tillförlitlighet

För information om indikatorns tillförlitlighet, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Framställs årligen.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid är god.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Jämförbarheten med den globala indikatorn är fullständig, eftersom uppgifterna härrör från befintlig statistik i den Globala databasen.

Sam användbarhet:

Ingen information.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Den globala databasen för Agenda 2030-indikatorer (*SDG Indicators*):
<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/>

Dokumentation (metadata) från Globala databasen:
<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Mål: 6 Säkerställa tillgången till en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Delmål: 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.

Indikator: 6.1.3 (N) Antal/andel vattenskyddsområden för kommunala vattentäkter

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Indikatoransvarig organisation: Havs- och vattenmyndigheten (HaV).

Bidragande organisation: Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Agenda 2030-teamet på HaV
E-post	agenda.2030@havochvatten.se
Telefon	

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn är nationell.

Indikatorn följer upp inrättandet av vattenskyddsområden vid kommunala vattentäkter. Indikatorn är främst en Responsindikator, dvs den följer en utveckling av samhällets åtgärder för att nå målet att alla ska ha tillgång till säkert dricksvatten.

Inrättandet av vattenskyddsområden är en förebyggande åtgärd som avser att minska riskerna att en vattentäkt som används för många människors vattenförsörjning förorenas.

Indikatorn tas fram eftersom inrättandet av vattenskyddsområden är en viktig åtgärd som det är viktigt att fästa uppmärksamheten på och eftersom det finns ett behov av att både öka inrättandet av nya vattenskyddsområden och att revidera befintliga områden och föreskrifter. Många verksamheter som regleras i vattenskyddsområdets föreskrifter kan bedrivas utan negativ vattenpåverkan, men kan ibland resultera i en akut eller mer långsiktig vattenförorening.

I indikatorn redovisas hur många av landets kommunala yt- och grundvattentäkter som har, respektive saknar, vattenskyddsområde, samt hur stor andel av vattenuttaget per län som kommer från vattentäkter inom vattenskyddsområde.

Datakällor:

Data hämtas ifrån SGU:s databas Vattentäktsarkivet. Uppgifter om vattentäkter och vattenskyddsområden rapporteras in till Vattentäktsarkivet av de kommunala vattenverkens huvudmän.

Tillgänglighet:

Indikatorn är en del av indikatoruppsättningen för miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Indikatorn används också för uppföljning av miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Indikatorn publiceras på webbplatsen sverigesmiljomal.se samt i rapporterna för årlig uppföljning och fördjupad utvärdering av miljömålen.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt: vattentäkter.

Population: alla kommunala vattentäkter i Sverige.

Variabler:

- Typ av vattentäkt (yt-eller grundvatten).
- Förekomst av vattenskyddsområde (ja eller nej).
- Storlek på vattenuttag ($m^3/dygn$).
- Län.

Referenstid:

Aktuell referenstid är 2008-2019 för uppgifter om antalet vattentäkter med respektive utan vattenskyddsområde.

För uppgifter om länsvis andel av uttagna vattenmängder som kommer från vattentäkter med vattenskyddsområden är referenstiden 2019.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Datainsamling sker genom direktinsamling. Insamling sker genom ett webbformulär där kommunerna fyller i uppgifter om vattentäkter.

Bearbetningar av data:

Uttag görs från SGUs Vattentäktsarkiv. Länskod extraheras från kommunkod. Enbart kommunala vattentäkter väljs. Nedlagda vattentäkter tas bort om uppgift om nedläggning finns. Senast inlagda information väljs. Dubbletter tas bort. Orealistiska uttagsuppgifter, tex - 9999999 sätts till noll (ofta reservvattentäkter). Ett antagande görs att för de vattentäkter där uppgift om vattenskydd saknas så saknas vattenskyddsområden. Felaktiga uppgifter rättas till vid påtalande från berört län.

Beräkning av indikatorn:

Summering görs av antalet inrapporterade kommunala yt- och grundvattentäkter för hela landet uppdelat på följande kategorier:

- Grundvattentäkter som har vattenskyddsområde
- Grundvattentäkter som saknar vattenskyddsområde
- Ytvattentäkter som har vattenskyddsområde
- Ytvattentäkter som saknar vattenskyddsområde

Andel av vattenuttag i ett län som kommer från vattentäkter inom vattenskyddsområde (%) = uttagen vattenmängd från vattentäkter inom vattenskyddsområde i länet (m³/dygn) / total uttagen vattenmängd från alla vattentäkter i länet (m³/dygn). Medelvärdet för dygnsuttag används vid beräkningarna.

Granskning av indikatorn:

Länsstyrelserna har möjlighet att granska den framtagna indikatorn och påtala eventuella fel i samband med publicering av de regionala indikatorerna på sverigesmiljomal.se.

Indikatorns tillförlitlighet

Delmål: 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.

Tillförlitligheten totalt bedöms vara god. Nästan alla kommuner har rapporterat in information, men eftersom rapporteringen är frivillig förekommer det att nya uppgifter om vattentäkter – om de fortfarande är i bruk, storleken på vattenuttagen och om de har skyddsområden – inte rapporteras in varje år. Uppgiftslämnare påminns varje år om möjligheterna att rapportera in uppgifter.

För att synliggöra regionala skillnader i landet (dvs potentiell skillnad i allmän och rättvis tillgång till säkert dricksvatten) redovisas också per län hur stor andel av vattenuttaget som kommer från vattentäkter inom vattenskyddsområden.

Indikatorn visar en aspekt av delmålet; skyddet av vattentäkter från förorening. Andra aspekter som säkerhet i dricksvattenberedning, distributionsnät etc berörs inte. Dricksvattenförsörjningen för drygt 12 procent av Sveriges befolkning är inte kommunal utan vattnet kommer från privata brunnar eller någon form av gemensamhetsanläggning. Vid

dessa vattentäkter är ofta vattenkvaliteten och skyddet sämre än vid kommunala vattentäkter och vattnet används ofta utan vattenberedning.¹

Alla kommuner har inte rapporterat in data till Vattentäcksarkivet. Det finns därför ett visst objektsbortfall som innebär att uppgifter saknas för en del vattentäkter. I november 2018 fanns uppgifter från 258 kommuner med allmänna vattentäkter. För cirka 20 kommuner uppges att egna allmänna vattentäkter saknas. Det innebär att 12 kommuner inte rapporterat in data. Många kommuner uppdaterar inte uppgifterna varje år. Detta innebär att informationen delvis kan vara inaktuell. I statistiken presenteras bara data som rapporterats in, bortfallet kompenseras därför inte med hjälp av statistiska metoder.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs och uppdateras på sverigesmiljomal.se årligen. Uttag av data från Vattentäcksarkivet görs sent på året (nov-dec) och indikatorn uppdateras på sverigesmiljomal.se första kvartalet året därpå.

Jämförbarhet över tid:

Referenstiden för indikatorn är 2008 och framåt. Insamling av data till Vattentäcksarkivet startade 2002. Indikatorn redovisas inte perioden 2002-2007 eftersom det då var många vattentäkter som ännu inte hade inrapporterats till Vattentäcksarkivet. För de vattentäkter som tidigt rapporterades in till Vattentäcksarkivet kan vattenskyddsområden som inrättats senare saknas, och det är också möjligt att uppgift om att vattenskyddsområdet reviderats saknas. Alla kommuner har möjlighet att fortlöpande uppdatera lämnade uppgifter men denna möjlighet har inte alltid utnyttjats. Under 2012-2013 genomfördes därför en genomgång av vattentäcksinformationen. Vid denna framkom bland annat att 70 vattentäkter i databasen hade lagts ner och att en hel del vattenskyddsområden hade tillkommit eller uppdaterats. Den större genomgången av uppgifter resulterade i ett litet hopp i diagrammet i indikatorpresentationen.

¹ "Enskilda brunnars vattenkvalitet" är en annan indikator på sverigesmiljomal.se, <http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/grundvatten-av-god-kvalitet/enskilda-brunnars-vattenkvalitet/>

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Den globala indikatorn som följer upp delmål 6.1 (Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.) är indikatorn:

6.1.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten

En estimering (97,95%) görs i den globala databasen baserat på enkätdata av WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene (2017). För rika länder baseras estimeringen på administrativa uppgifter.

Definitionen för den globala indikatorn enligt FN är:

Proportion of population using safely managed drinking water services is currently being measured by the proportion of population using an improved basic drinking water source which is located on premises, available when needed and free of faecal (and priority chemical) contamination. 'Improved' drinking water sources include: piped water into dwelling, yard or plot; public taps and standpipes; boreholes or tubewells; protected dug wells; protected springs; packaged water; delivered water and rainwater.

<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-01-01.pdf>

Sam användbarhet:

6.1.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Indikatorn på sverigesmiljomal.se:

<http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/grundvatten-av-god-kvalitet/vattenskyddsomraden/>

Målmanual för uppföljning och bedömning av miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet, där indikatorn beskrivs:

<http://resource.sgu.se/produkter/sgurapp/s1824-rapport.pdf>

Mål: 6. Rent vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla

Indikator:

6.1.4(N) Rapporterade kokningsrekommendationer

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Livsmedelsverket

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Anton Andreasson
E-post	Myndighetsrapportering@slv.se
Telefon	018-17 53 79

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Livsmedelsverket är samordnande myndighet för dricksvattenvattenfrågor. Uppgifter om vidtagna nödgärder är intressant för att följa utvecklingen av vattenkvalité i landet.

Datakällor:

Detta hämtas in i den så kallade myndighetsrapporteringen vilket är en årlig rapportering där alla kommunala kontrollmyndigheter (kommuner eller kommunsamarbeten med gemensam nämnd) ingår. Den största delen av rapporteringen är via en XML-fil som hämtas ned från kontrollmyndigheternas verksamhetssystem. I verksamhetssystemen finns en funktion för att ange nödvattenåtgärden.

Tillgänglighet:

Publicering sker i årsredovisningen. Publicering har tidigare skett och kommer troligen fortsatt att ske i rapporten "Sveriges Livsmedelskontroll" även om den rapporten kommer att förändras för 2020 års data.

Indikatorn ingår inte i några andra befintliga indikatoruppsättningar.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt (vad vi mäter): antal nödåtgärder som har vidtagits inom kontrollmyndigheternas geografiska område.

Variabler:

För varje åtgärd anges orsak, datum, antal dygn och antal berörda konsumenter. Orsakerna är följande:

- Konstaterade kvalitetsproblem
- Förebyggande åtgärd
- Vattenbrist

Referenstid:

Årlig 1 januari – 31 december.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Totalundersökning.

Data hämtas från de kommunala kontrollmyndigheterna i samband med den årliga Myndighetsrapporteringen. Kontrollmyndigheterna lägger in åtgärderna i i sina verksamhetssystem och tar XML-fil med uppgifter om kontrollen året innan (där kokningsrekommendationer och andra nödåtgärder dricksvatten ingår).

De kommunala kontrollmyndigheterna laddar upp filen på Livsmedelsverkets rapporteringssida. Sedan 2019 års rapportering ställs en kontrollfråga till alla kontrollmyndigheter som laddat upp en fil där ingen nödåtgärd dricksvatten ingår.

Rapporteringen sker alltså från kontrollmyndigheterna, det är dock inte kontrollmyndigheterna som utfärdar nödåtgärder, det gör producenterna (kommunal förvaltning eller kommunala bolag). Uppgifterna är alltså andrahandsuppgifter.

Bearbetningar av data:

Inga bearbetningar.

Beräkning av indikatorn:

I den form som SCB publicerat denna indikator görs inga beräkningar. Det är bara antal åtgärder, antal dygn och antal berörda personer. I rapporten "Sveriges Livsmedelskontroll" har en beräkning av persondygn skett genom att för varje åtgärd multiplicera antal dygn med antal personer.

Åtgärd 1:	Åtgärd 2:	Åtgärd:	Persondygn
Antal personer 100	Antal personer 50	Antal personer 10	
Antal dygn 3	Antal dygn 1	Antal dygn 5	
$100*3= 300$	$50*1=50$	$10*5=50$	$300+50+50=400$

Granskning av indikatorn:

Sedan 2019 års data görs en granskning och återkoppling till rapportören med uppmaning till rättning om uppgifter är tveksamma.

Indikatorns tillförlitlighet

Kokningsrekommendationer utfärdas av dricksvattenproducenterna, inte av kontrollmyndigheterna. För att kontrollmyndigheterna ska kunna rapportera krävs att de fått all information från dricksvattenproducenterna. Samtidigt är Myndighetsrapporteringen

obligatorisk och föreskriven och svarsfrekvensen på själva Myndighetsrapporteringen är 100%.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Årlig i maj (ca).

Jämförbarhet över tid:

Beskrivning för vad som ska rapporteras sker genom den årliga anvisningen till Myndighetsrapporteringen. Det kan ske vissa ändringar/förtydliganden mellan åren. Rapportering sker alltid årsvis.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Detta är en nationell indikator.

Samanvändbarhet:

Ingen känd sammanvändbarhet.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

[Anvisningen till myndighetsrapporteringen 2020](#) (post 51-55)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2015](#)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2016](#)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2017](#)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2018](#)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2019](#)

[Anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen 2020](#)

[L 2020 nr 20 - Sveriges Livsmedelskontroll 2019 \(livsmedelsverket.se\)](#)

Mål: 6. Rent vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.2 Senast 2030 säkerställa att alla har tillgång till fullgod och rättvis sanitet och hygien och att ingen behöver utträta sina behov utomhus. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt behoven hos kvinnor och flickor samt människor i utsatta situationer.

Indikator: 6.2.1 Andel av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster, inklusive handtvätt med tvål och vatten

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Jerker Moström
E-post	jerker.mostrom@scb.se
Telefon	+46 10 479 4031

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Syftet med indikatorn är att beskriva hur stor andel av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster enligt en klassifikation som tagits fram av WHO. Den globala indikatorn består av tre subindikatorer, varav endast två redovisas för Sveriges del (se "Jämförbarhet med den globala indikatorn" nedan).

Datakällor:

WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene

Tillgänglighet:

Indikatorn baseras på befintlig statistik från WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) for Water Supply, Sanitation and Hygiene som publicerats i den globala databasen för Agenda 2030-indikatorer (*SDG Indicators*), <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/> .

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt är individer och populationen är Sveriges befolkning.

Variabler:

Andel av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster.

För detaljerad information om förbättrade sanitetstjänster ("improved sanitation facilities"), se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Referenstid:

Årligen. Referensår är 2000-2017.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Uppgifterna härrör från befintlig statistik i Globala databasen. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) for Water Supply, Sanitation and Hygiene ansvarar för datainsamlingen. Källor för data från respektive land är statistikbyråer och ministerier med ansvar för vatten-, sanitets-, hälso- och hygienfrågor. Data består huvudsakligen av hushållsundersökningar och befolkningsräkningar. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) gör därefter egna bearbetningar. För detaljerad information om datainsamling för uppgifterna i Globala databasen, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf> Vad gäller uppgifter för Sverige har WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) huvudsakligen utgått från uppgifter från fastighetstaxeringsregistret, alternativt motsvarande uppgifter för Sverige från Eurostat (som bygger på siffror från fastighetstaxeringsregistret). Se även "Jämförbarhet med den globala indikatorn" nedan.

Bearbetningar av data:

Uppgifterna härrör från befintlig statistik i Globala databasen. För information om bearbetning av uppgifterna i Globala databasen, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Beräkning av indikatorn:

För information om beräkning av indikatorn, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Granskning av indikatorn:

För information om granskning av indikatorn, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Indikatorns tillförlitlighet

För information om indikatorns tillförlitlighet, se dokumentation från Globala databasen: <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Framställs årligen.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid är god.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Jämförbarheten med den globala indikatorn är fullständig, eftersom uppgifterna härrör från befintlig statistik i den Globala databasen. I den globala indikatorn ingår dock tre subindikatorer, där redovisningen avseende Sverige varierar:

Subindikator "Proportion of population using safely managed sanitation services, by urban/rural (%) SH_SAN_SAFE": Denna subindikator redovisar andelen av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster, i form av säker avloppsanslutning (rörledningar) till bostaden. Vad gäller uppgifter för Sverige har WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) till och med 2020 huvudsakligen beräknat denna subindikator utifrån uppgifter från fastighetstaxeringsregistret, alternativt motsvarande uppgifter för Sverige från Eurostat, och likställt den andel av befolkningen som är ansluten till *kommunalt WC-avlopp* med den del av befolkningen som använder säkert hanterade sanitetstjänster. Havs- och vattenmyndigheten och SCB har 2021 rekommenderat WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) att fortsättningsvis utgå från uppgifter från fastighetstaxeringsregistret och SMED, och likställa den del av befolkningen som är ansluten *både till kommunalt WC-avlopp och till enskilt WC-avlopp* som den andel av befolkningen som har säkert hanterade sanitetstjänster, *förutom* den del av befolkningen med enskilt WC-avlopp som (enligt uppgifter från SMED) saknar avlopp som har godkänd rening. Uppgifterna som SCB anser bör redovisas för Sverige för indikator 6.2.1 motsvaras direkt av de uppgifter som HaV anser bör redovisas för indikator 6.3.1.

Subindikator "Proportion of population with basic handwashing facilities on premises, by urban/rural (%) SH_SAN_HNDWSH":

Denna subindikator berör användandet av sanitetstjänster i form av handtvätt med tvål och vatten. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme (JMP) utgår från att det är sannolikt att mer än 99 procent av hushållen i Sverige har tillgång till sanitetstjänster i form av handtvätt med tvål och vatten vid bostaden (baserat till exempel på uppgifter om vattenanslutningar vid bostaden enligt fastighetstaxeringsregistret). I de länder där denna typ av uppgifter redovisas i den globala databasen, och då som en procentsats för den andel av befolkningen med tillgång till sanitetstjänster i form av handtvätt med tvål och vatten vid bostaden, utgör källan vanligtvis enkätundersökningar. Den typen av frågor saknas dock i de enkätundersökningar som genomförs i Sverige. Därför redovisas denna subindikator för Sveriges del tills vidare med "No data" i den globala databasen.

Subindikator "Proportion of population practicing open defecation, by urban/rural (%) SH_SAN_DEFECT": Enligt den globala databasen är värdet för denna subindikatorer för Sverige 0 procent för de år som hittills redovisats.

Samanvändbarhet:

Ingen information.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Den globala databasen för Agenda 2030-indikatorer (*SDG Indicators*):
<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/>

Dokumentation (metadata) från Globala databasen:
<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-06-02-01.pdf>

Mål: 6. Rent vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.

Indikator: 6.3.2 Andelen vattenförekomster med god yt- och grundvattenstatus

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Havs- och vattenmyndigheten (HaV).

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Agenda 2030-teamet på HaV
E-post	agenda.2030@havochvatten.se
Telefon	-

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Detta är en global indikator. Syftet med den är att visa hur stor del av landets sjöar, vattendrag och grundvatten som har god status (kvalitet). God vattenkvalitet är nödvändigt för att skydda akvatiska ekosystem och deras ekosystemtjänster, som till exempel biologisk mångfald, fiske, möjlighet till rekreation, dricksvatten och bevattning. God vattenkvalitet är därför viktigt för möjligheten att nå flera av de andra hållbarhetsmålen.

Datakällor:

Data hämtas från databasen VISS, <https://viss.lansstyrelsen.se/>.

Tillgänglighet:

Data finns i databasen VISS, <https://viss.lansstyrelsen.se/>

I miljömålsindikatorn "God ekologisk, kemisk och kvantitativ status för sjöar, vattendrag och grundvatten" så redovisas data från VISS. Miljömålsindikatorn publiceras på <http://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/levande-sjoar-och-vattendrag/god-status-for-vatten/>.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt: Vattenförekomster

Population: Alla yt- och grundvattenförekomster enligt vattendirektivet i Sverige

Variabler:

Svensk vattenförvaltning genomförs enligt [vattenförvaltningsförordningen](#). Vattenförvaltningen omfattar sjöar, vattendrag, kust- och övergångsvatten och grundvatten.

Definitioner

Ytvattenförekomst: Enligt definitionen i Vattendirektivet (Artikel 2) är en ytvattenförekomst "en avgränsad och betydande ytvattenförekomst som till exempel en sjö, ett magasin, en å, flod eller kanal, ett vatten i övergångszon eller en kustvattensträcka." En vattenförekomst är också, enligt Vattendirektivet, den minsta storheten för beskrivning och bedömning av vatten. En vattenförekomst är homogen i samtliga indelningar som går att göra. En vattenförekomst tillhör sålunda en typ, har en status (vattenkvalitet) och bedöms utsättas för en specificerad nivå av påverkan. Ett vattendrag eller en sjö kan alltså bestå av flera vattenförekomster.

Grundvattenförekomst: Enligt definitionen i Vattendirektivet (Artikel 2) "en avgränsad volym grundvatten i en eller flera akviferer". Grundvattenförekomst kan också definieras som grundvatten i ett grundvattenmagasin.

Kemisk ytvattenstatus: God kemisk ytvattenstatus innebär att halterna av giftiga ämnen i en vattenförekomst inte får vara högre än vad som anges i bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten, HVMFS 2015:4. Klassningen är "God status" eller "Otillfredsställande status".

Ekologisk status: Den ekologiska statusen ska vägas samman utifrån fasta principer kring de biologiska, fysikalisk-kemiska, hydromorfologiska bedömningsgrunderna och klassificeras utifrån i femgradig skala (hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig) enligt HVMFS 2015:4.

I bedömningen av ekologisk status ingår kvalitetsfaktorn "särskilda förorenande ämnen" (SFÅ). Dessa ämnen är inte desamma som vid klassificering av kemisk status, utan varje EU-land kan ta fram bedömningsgrunder för ytterligare ämnen av relevans. HaV har tagit fram bedömningsgrunder för 26 ämnen. Vattenmyndigheterna ska rapportera in behov av ytterligare bedömningsgrunder.

Ekologisk potential: För vattenförekomster som förklarats som kraftigt modifierade eller konstgjorda är det istället för ekologisk status, den ekologiska potentialen som ska klassificeras.

Kraven på de biologiska faktorerna är lite lägre för potential än status, men kraven är de samma för de kemiska faktorerna.

Kemisk grundvattenstatus: Klassificering av den kemiska statusen i grundvatten baseras på de riktvärden som anges i bilaga 1 i SGUs föreskrifter om miljökvalitetsnormer och statusklassificering för grundvatten. Klassningen är "God status" eller "Otillfredsställande status".

Kvantitativ grundvattenstatus: Grundvattenförekomster där de sammanlagda uttagen överstiger den långsiktiga grundvattenbildningen, eller där det har konstaterats att salt grundvatten eller föroreningar sugts in på grund av pumpning av vatten ur grundvattenförekomsten, ska klassificeras till otillfredsställande kvantitativ status. Informationen om uttag är bristfällig för många grundvattenförekomster. Grundvattenförekomsterna har klassificerats till god kvantitativ status om det inte funnits anledning att misstänka motsatsen. Klassningen är "God status" eller "Otillfredsställande status".

Referenstid:

Klassning avser 2020

Klassning gör vart sjätte år.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Data hämtas från databasen VISS. VISS (VattenInformationSystem Sverige) är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten. VISS förvaltas idag av Länsstyrelsen i Jönköping.

Bearbetningar av data:

Ingen bearbetning görs av data.

Beräkning av indikatorn:

Andelen vattenförekomster med minst god status (i procent) beräknas genom

$$\frac{\text{antal vattenförekomster med minst god status}}{\text{totala antalet vattenförekomster}} \times 100$$

Granskning av indikatorn:

Data om statusklassning av vattenförekomster som hämtas från VISS har genomgått granskning där, i enlighet med vattenmyndigheternas rutiner.

Indikatorns tillförlitlighet

Delmålet 6.3 syftar till att förbättra vattenkvaliteten och indikatorn 6.3.2 ger möjlighet till att bedöma om vattenförvaltningen bidrar till att förbättra vattenkvaliteten över tid.

Inget urval görs. Indikatorn omfattar alla vattenförekomster som klassas i Sverige.

Indikatorn redovisar all data som finns tillgänglig i VISS.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Statusklassning i Sverige görs vart sjätte år. Den senaste statusklassningen fanns tillgänglig kvartal 1 2020.

Sverige rapporterade data för 2015 till FN under 2017, och för 2020 under 2020.

Jämförbarhet över tid:

Statusklassning har gjorts 2009, 2015 och 2020. Klassningarna är inte helt jämförbara eftersom metodiken och dataunderlaget har förändrats (förbättrats) mellan klassningstillfällena.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Enligt den globala indikatorn bedöms det inte ekonomiskt rimligt att ett lands alla vatten ska övervakas och rapporteras, utan varje land väljer själv representativa vattenförekomster att övervaka och rapportera om. Sverige bedöms ha ett gott underlag genom vattenförvaltningens arbete med att statusklassa alla vattenförekomster. År 2020 klassades mer än 23 000 ytvattenförekomster och 3700 grundvattenförekomster.

Sam användbarhet:

Indikatorn kopplar direkt till indikatorn 6.3.1 om andelen avloppsvatten som hanteras på ett säkert sätt. Om avloppsvatten inte hanteras rätt så kan det få till följd att vattenförekomster inte uppnår god status enligt denna indikator.

Indikatorn används för att följa upp miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag och Grundvatten av god kvalitet.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

<https://viss.lansstyrelsen.se/>

<https://www.havochvatten.se/hav/vagledning--lagar/foreskrifter/register-vattenforvaltning/klassificering-och-miljokvalitetsnormer-avseende-ytvatten-hvmfs-201319.html>

<http://www.sverigesmiljomal.se/>

<http://resource.squ.se/dokument/om-squ/foreskrifter/squ-fs-2013-2.pdf>

<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/?Text=&Goal=6&Target=6.3>

<https://www.sdg6monitoring.org/>

https://www.unwater.org/publication_categories/sdg-6-synthesis-report-2018-on-water-and-sanitation/

Se även länkar i texten.

Mål: 6. Rent vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.4 Till 2030 väsentligt effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist.

Indikator: 6.4.1 Förändringar i vattenanvändningseffektiviteten över tid

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Jerker Moström
E-post	jerker.mostrom@scb.se
Telefon	+46 10 479 4031

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Syftet med indikatorn är att beskriva hur vattenintensiteten förändras över tid. Genom att ställa volymen använt vatten inom olika sektorer mot förädlingsvärden kan man belysa om produktionen av varor och tjänster blivit mer vattneffektiv.

Datakällor:

- SCBs undersökning Vattenuttag och vattenanvändning (MI0902)
- Förädlingsvärde, löpande priser, Nationalräkenskaperna, SCB (NR0103)

Tillgänglighet:

Indikatorn baseras på uppgifter som publiceras som officiell statistik. Uppgifter om vattenanvändning sammanställs endast vart femte år vilket gör att indikatorn endast kan beräknas vart femte år. Senast tillgängliga år är 2015.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt är vattenvolymer respektive förädlingsvärden och populationen är all vattenanvändning i Sverige respektive hela Sveriges ekonomi.

Variabler:

- Vattenvolymer i tusentals kubikmeter
- Förädlingsvärden i miljontals kronor

Referenstid:

Referenstiden är 2005, 2010 och 2015.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

För information om datainsamling gällande vattenanvändning, se dokumentation om statistikens framställning: <http://www.scb.se/mi0902>

För information om datainsamling gällande förädlingsvärden, se dokumentation om statistikens framställning: https://www.scb.se/contentassets/66e9dae3a5d94bf8b4c299ce25294348/nr0103_kd_2019_hk_20190910.pdf

Bearbetningar av data:

Någon bearbetning av data görs inte förutom den bearbetning som sker i produktionen av den officiella statistiken.

För mer information om bearbetning av data gällande vattenanvändning, se dokumentation om statistikens framställning: <http://www.scb.se/mi0902>

För information om bearbetning av data gällande förädlingsvärden, se dokumentation om statistikens framställning: https://www.scb.se/contentassets/66e9dae3a5d94bf8b4c299ce25294348/nr0103_kd_2019_hk_20190910.pdf

Beräkning av indikatorn:

En enklare modell togs fram för att hantera exkluderingen av elverken då deras vattenanvändning inte ingår i vattenvolymer. Modellen utgår ifrån Elverken (SNI 35.11) förädlingsvärden och drar bort deras andel ur totala BNP.

Granskning av indikatorn:

För information om granskning gällande vattenanvändning, se dokumentation om statistikens framställning: <http://www.scb.se/mi0902>

För information om granskning gällande förädlingsvärden, se dokumentation om statistikens framställning: https://www.scb.se/contentassets/66e9dae3a5d94bf8b4c299ce25294348/nr0103_kd_2019_hk_20190910.pdf

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorns tillförlitlighet är god.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Framställning vart femte år i enlighet med datatillgång.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid är god.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikatorn följer i stort metadata för den globala indikatorn. En skillnad är att för den globala indikatorn redovisas vattenintensiteten USD/m³. Den globala indikatorn fokuserar också mycket starkare på bevattning inom jordbruket eftersom detta globalt sett är en vattenintensiv sektor.

Referenser

Information om undersökningen Vattenuttag och vattenanvändning som ligger till grund för indikatorn: <http://www.scb.se/mi0902>

Information om nationalräkenskaperna gällande förädlingsvärden!

<https://www.scb.se/nr0103>

Mål: 6 Rent vatten och sanitet

Delmål: 6.5 Senast 2030 genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.

Indikator: 6.5.2 Andelen yta av gränsöverskridande avrinningsområden

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig organisation. Inga andra organisationer bidrar.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Enheten för forskning och miljömål
E-post	agenda.2030@havochvatten.se
Telefon	-

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Detta är en global indikator. Syftet med den är att visa hur stor andel av de gränsöverskridande vattenförekomsterna i ett land som har ett fungerande gränsöverskridande samarbete med övriga länder som delar vattenförekomsten.

En stor del av världens vattenförekomster delas av två eller flera länder. Utnyttjande och utveckling av vattenresurser kan påverka andra länder som delar samma vattenförekomst, och användning av den ena yt- eller grundvattenresursen kan påverka den andra, eftersom de ofta är kopplade till varandra. Intensivt vattenutnyttjande, flödesreglering eller föroreningar riskerar att påverka angränsande länders utvecklingsmöjligheter och därför är gränsöverskridande samarbete nödvändigt.

Datakällor:

Det hämtas inte data från någon datakälla, utan indikatorn baseras på ett frågeformulär som fylls i och till sist räknas en sammantagen procentsats ut.

Tillgänglighet:

Indikatorn publiceras inte i något annat sammanhang än i uppföljningen av de globala hållbarhetsmålen. Den ingår inte i några andra befintliga indikatoruppsättningar.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt: gränsöverskridande vattenförekomster

Population: alla gränsöverskridande vattenförekomster i Sverige

Variabler:

De gränsöverskridande vattenförekomsterna kan delas in ytvattenförekomster och grundvattenförekomster.

Definitioner

Ytvattenförekomst: Enligt definitionen i Vattendirektivet (Artikel 2) är en ytvattenförekomst "en avgränsad och betydande ytvattenförekomst som till exempel en sjö, ett magasin, en å, flod eller kanal, ett vatten i övergångszon eller en kustvattensträcka." En vattenförekomst är också, enligt Vattendirektivet, den minsta storheten för beskrivning och bedömning av vatten. En vattenförekomst är homogen i samtliga indelningar som går att göra. En vattenförekomst tillhör sålunda en typ, har en status (vattenkvalitet) och bedöms utsättas för en specificerad nivå av påverkan. Ett vattendrag eller en sjö kan alltså bestå av flera vattenförekomster.

Grundvattenförekomst: Enligt definitionen i Vattendirektivet (Artikel 2) "en avgränsad volym grundvatten i en eller flera akviferer".

Grundvattenförekomst kan också definieras som grundvatten i ett grundvattenmagasin.

Referenstid:

Indikatorn har rapporterats en gång (2017) och beskriver läget då.

Indikatorns framställning

Urval:

Inget urval görs. Indikatorn omfattar alla gränsöverskridande vattenförekomster i landet, och enkäten skickas till alla länder i världen.

Datainsamling:

Måste rimligen beskrivas som direktinsamling som genomförs via en enkät (wordfil) som skickas till alla länder. Frågeformuläret är bilagt denna beskrivning. UN-Water har byggt en portal där samtliga indikatorer

för mål 6 ska rapporteras i framtiden. Den kommer att tas i drift senare i år (2019).

<https://www.sdg6monitoring.org/activities/invitation-to-test-new-sdg-6-data-portal/>

Bortfall:

Detta är inte aktuellt för Sveriges del eftersom vi har fullständiga uppgifter om det som efterfrågas i indikatorn.

På internationell nivå hanteras bortfall genom att man kan hämta uppgifter om det gränsöverskridande samarbetet från grannländer som har bättre register, och för avgränsningarna av vattenförekomsterna så hänvisas till att man kan uppskatta deras omfattning genom att använda sig av till exempel digitala höjdm modeller eller geologiska kartor.

Bearbetningar av data:

Det sker ingen bearbetning av data.

Beräkningar:

Beräkningarna görs i följande steg:

Steg 1 – gränsöverskridande vattenförekomster identifieras (både yt- och grundvatten). Detta är sedan tidigare gjort för Sverige och för Norge och Finland som är de länder vi delar vattenförekomster med.

Steg 2 – storleken (ytan) på de gränsöverskridande vattenförekomsterna beräknas. Dessa uppgifter finns att hämta i VISS.

Steg 3 – gå igenom befintliga gränsöverskridande överenskommelser och vilka vattenförekomster som omfattas av dessa.

Steg 4 – kontrollera vilka av överenskommelserna som faktiskt är aktiva och uppfyller kriterierna som är uppsatta för indikatorn. Kriterierna framgår av vägledningen till indikatorn och listas nedan.

Steg 5 – beräkna indikatorvärdet genom att addera ytan av de gränsöverskridande vattenförekomsterna som omfattas av aktiva överenskommelser och dividera den med den totala ytan av alla gränsöverskridande vattenförekomster i landet. Till sist multipliceras värdet med 100 för att få fram en procentandel.

Kriterier för fungerande/aktivt gränsöverskridande samarbete:

- Det finns en gemensam överenskommelse eller kommission för gränsöverskridande samarbete.
- Det finns en regelbunden formell kommunikation i form av möten (minst ett per år).
- Det finns gemensamma eller koordinerade vattenförvaltningsplaner, eller gemensamma mål.
- Det finns regelbundet utbyte av information och data.

Granskning:

UN-Water granskar de inkomna svaren för indikatorn och följer upp eventuella oklarheter.

Det data om statusklassning av vattenförekomster som hämtas från VISS har genomgått granskning där i enlighet med vattenmyndigheternas rutiner.

Indikatorns tillförlitlighet

Delmålet handlar om att alla länder senast 2030 ska ha genomfört en integrerad vattenförvaltning på alla nivåer, och där det finns behov även genom gränsöverskridande samarbete. Indikatorn visar bara hur stor del av de gränsöverskridande vattenförekomsterna som har ett fungerande samarbete mellan de berörda länderna, och följer alltså endast upp en del av delmålet.

Brister i indikatorns kvalitet kan eventuellt komma av att man inte har tillräckligt bra avgränsningar av vattenförekomsterna. Detta anses inte vara något problem för Sverige eftersom vi har bra och uppdaterade system där alla vattenförekomster finns.

Även skillnader i uppfattning om det finns ett fungerande samarbete eller inte kan potentiellt sett uppstå. Olika tolkning av de fyra kriterier som är grunden för bedömningen av om det finns ett fungerande samarbete kan leda till olika slutsatser. Olika tolkning av vad som ingår (bara ytvatten eller både yt- och grundvatten) kan vara en annan orsak till att det dras olika slutsatser.

På sikt räknar FN med att insamling och validering av ländernas uppgifter, främst genom rapporteringen under Vattenkonventionen, kommer att öka tillförlitlighet och korrekthet för informationen som samlas in allt eftersom övervakningsprocessen fortskrider.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn ska framställas vart tredje år enligt UN-Waters tidsplan. Första insamlingen skedde 2017 och nästa är planerad till 2020.

<https://www.sdg6monitoring.org/activities/overview-2019-2022-data-collection-process-and-timeline-for-sdg-6-global-indicators/>

Jämförbarhet över tid:

Frågan är egentligen inte aktuell för indikatorn eftersom det handlar om gränsöverskridande vattenförekomster som inte förändras över tid. Samarbetet kring dessa kan dock förändras.

Eftersom indikatorn rapporterades första gången 2017 så finns det inga uppgifter före dess. Tanken är att den ska rapporteras vart tredje år och än så länge finns inga tidsseriebrott för Sverige.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Detta är en global indikator och det finns inga skillnader mellan den och det som redovisas nationellt.

Sam användbarhet:

Indikatorn kopplar till (och är relevant för uppföljningen av) följande delmål:

1.4 Senast 2030 säkerställa att alla män och kvinnor, i synnerhet de fattiga och de utsatta, har lika rätt till ekonomiska resurser, tillgång till grundläggande tjänster, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till arv, naturresurser, lämplig ny teknik och finansiella tjänster, inklusive mikrokrediter.

2.3 Till 2030 fördubbla jordbrukets produktivitet och inkomster för småskaliga livsmedelsproducenter, i synnerhet kvinnor, ursprungsfolk, familj jordbrukare, boskapsskötande nomader samt fiskare, inklusive genom säker och lika tillgång till mark, andra produktionsresurser och insatsvaror, kunskap, finansiella tjänster och marknader samt möjligheter till värdeskapande och sysselsättning utanför jordbruket.

7.1 Senast 2030 säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.

15.9 Senast 2020 integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, i strategier för fattigdomsminskning samt i räkenskaper.

16.3 Främja rättssäkerheten på nationell och internationell nivå samt säkerställa lika tillgång till rättvisa för alla.

16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Referenser

<https://viss.lansstyrelsen.se/>

<https://unstats.un.org/sdgs/metadata/?Text=&Goal=6&Target=6.5>

<https://www.sdg6monitoring.org/>

https://www.unwater.org/publication_categories/sdg-6-synthesis-report-2018-on-water-and-sanitation/

<https://www.unece.org/env/water/text/text.html>

Mål: 6 Rent vatten och sanitet

Delmål: 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.

Indikator: 6.6.2(N) Skyddade områden med limniskt syfte

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig för indikatorn. Inga andra organisationer bidrar.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Miljöuppföljningsenheten
E-post	agenda.2030@havochvatten.se
Telefon	-

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Detta är en nationell indikator vars syfte är att komplettera den globala indikatorn 6.6.1. Syftet med att använda indikatorn i den nationella uppföljningen av delmål 6.6 är att komplettera uppgifterna som samlas in globalt och som visar förändring i utbredning av vattenrelaterade ekosystem över tid. Indikatorn visar utvecklingen av hur många skyddade områden det finns och hur många av dem som har limniskt syfte, det vill säga hur många av reservaten som beskriver värden i sötvatten och som har mål för att bevara och värna dem.

Datakällor:

Uppgifter om nyttillkomna naturreservat hämtas från databasen VIC Natur som förvaltas av Naturvårdsverket.

Tillgänglighet:

Indikatorn är ursprungligen framtagen för att följa upp miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Den uppdateras årligen och publiceras på www.sverigesmiljomal.se.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt: nybildade naturreservat

Population: nybildade naturreservat, uppdelade i de med limniskt syfte och övriga, som registrerats i databasen VIC Natur.

Variabler:

Indikatorn har bara två variabler; reservat med limniskt syfte och reservat med annat syfte. Reservaten kan variera i till exempel storlek och vilken instans som har bildat dem, men det spelar ingen roll för indikatorn eftersom den bara anger antal reservat och inte tar hänsyn till arealen.

Referenstid:

1 januari 2014.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Data hämtas från databasen VIC Natur, som förvaltas av Naturvårdsverket, av Havs- och vattenmyndigheten. Uppgifterna i

databasen registreras av de instanser som bildar reservaten, vanligtvis länsstyrelse eller kommun.

Bearbetningar av data:

I syfte att specifikt kunna följa upp områdesskydd inriktat mot bevarande av limniska naturvärden har Havs- och vattenmyndigheten tagit fram kriterier för bedömning av om ett naturreservatsbeslut på ett adekvat sätt beaktar limniska naturvärden och därigenom tryggar ett bra skydd för värdena. Kriterierna utgör grunden för indikatorn limniskt inriktade naturreservat.

Grundförutsättningar för bildande av naturreservat med limnisk inriktning är 1. att det finns höga limniska naturvärden eller 2. att det finns förutsättningar för höga limniska naturvärden och att det efter åtgärder är möjligt att få eller återfå höga limniska naturvärden.

Dessutom anser Havs- och vattenmyndigheten att följande tre huvudkriterier ska vara uppfyllda för att ett naturreservat ska kunna betecknas ha en limnisk inriktning.

1. Limniska naturvärden ingår i och omfattas tydligt av naturreservatets syfte, är med i beskrivningen hur syftet ska nås och utgör skäl för beslutet.
2. Reservatsföreskrifterna anger de inskränkningar som behövs för skyddet av utpekade limniska naturvärden
3. Skötselplanen omfattar limniska miljöer och värden, bevarandemål för limniska naturtyper/arter och beskrivningar av eventuella skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen för utpekade limniska naturvärden

Limniska naturvärden kan tolkas brett men måste vara tydligt angivna. Limniska naturvärden omfattar i strikt mening primärt rent vattenlevande växter och djur, men kan i vissa fall även omfatta arter som är beroende av sjöar och/eller vattendrag för till exempel reproduktion, uppväxt och födosök, exempelvis insekter, fåglar och groddjur. Om dessa sekundära limniska naturvärden åberopas så ska vattenmiljöerna och deras ekologiska betydelse för utpekade bevarandevärden vara väl beskrivna och inte endast som vattenareal eller av hydrologiska eller humiditetsskäl för andra arter. Om åtgärder föreslås för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter så ska dessa naturmiljöer och arter vara tydligt beskrivna. Enbart orörd hydrologi är inte tillräckligt syfte för ett limniskt inriktat naturreservat.

Bedömningarna har genomförts av Havs- och vattenmyndigheten (HaV). HaV har granskat och bedömt samtliga nya naturreservatsbeslut (beslut och skötselplaner) för åren 2014 - 2019. Utifrån ovanstående kriterier har alla reservat klassats utifrån om de har tydliga limniska syften eller om de inte har det.

Beräkning av indikatorn:

Ingen beräkning av indikatorn görs.

Granskning av indikatorn:

Se text under rubriken "Bearbetning av data".

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorn beskriver väl det den är tänkt att göra, det vill säga hur många naturreservat som bildas som har ett tydligt limniskt syfte.

Ett limniskt naturreservat är inriktat mot att skydda sjöar och vattendrag och deras naturvärden. Kända hot mot de utpekade vattenvärdena ska vara reglerade ur ett tillrinningsområdesperspektiv, alltså påverkan på vattenmiljöerna från omgivande marker. Men naturvård av sjöar och vattendrag är eftersatt i Sverige. Vattenmiljöer ingår ofta i skyddade områden, men få av naturreservaten är avsatta med limniska värden som huvudsakligt motiv.

Eftersom indikatorn är kvalitativ och baseras på bedömningar av syftet med reservaten så finns det en risk att olika personer gör olika bedömningar även om samma kriterier används. Det finns en väl beskriven metod för hur bedömningen ska göras och det ska säkerställas att olika personer gör bedömningarna så lika som möjligt.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs årligen i samband med Årlig uppföljning av miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Den presenteras och görs tillgänglig i slutet av mars på hemsidan www.sverigesmiljomal.se.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn är tillgänglig från 2014 och framåt. Det finns dataunderlag även för tidigare år, men eftersom det är väldigt tidskrävande att bedöma

reservaten har vi valt att börja tidsserien 2014. Hittills är det samma person som gjort bedömningarna och det gör att jämförbarheten är god.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Detta är en nationell indikator, global motsvarighet finns inte.

Sam användbarhet:

Indikatorn ska fungera som en komplettering till 6.6.1, skyddad natur har kopplingar till flera andra mål och delmål, bland annat mål 15 (ekosystem och biologisk mångfald) och mål 14 (hav och marina resurser).

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

<http://sverigesmiljomal.se/>
[Miljodataportalen \(vic-metria.nu\)](http://miljodataportalen.vic-metria.nu)

Mål: 6 Rent vatten och sanitet

Delmål: 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.

Indikator: 6.6.3(N) Åtgärdade vandringshinder

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig för indikatorn. Inga andra organisationer bidrar.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Miljöuppföljningsenheten
E-post	agenda.2030@havochvatten.se
Telefon	

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Detta är en nationell indikator vars syfte är att komplettera den globala indikatorn 6.6.1. Syftet med att använda indikatorn i den nationella uppföljningen av delmål 6.6 är att komplettera uppgifterna som samlas in globalt och som visar förändring i utbredning av vattenrelaterade ekosystem över tid. Denna indikator visar hur arbetet med att återställa och restaurera ekologisk funktionalitet i sjöar och vattendrag och öka konnektiviteten i landskapet går.

Datakällor:

Data hämtas från databasen Åtgärder i Vatten (ÅiV).

Tillgänglighet:

Indikatorn är ursprungligen framtagen för att följa upp miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Den uppdateras årligen och publiceras på www.sverigesmiljomal.se.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekt: Antal åtgärdade vandringshinder.

Population: samtliga registrerade åtgärder från år 2000 och framåt. har hämtats, och i de fall där flera olika tekniska lösningar använts vid samma vandringshinder har detta bara räknats som ett åtgärdat vandringshinder.

Variabler:

Åtgärderna kan vara av olika typ, till exempel utrivning av dammar, omläggning av vägtrummor, byggnation av naturlika passager såsom omlöp och tekniska konstruktioner såsom fiskvägar/trappor.

Referenstid:

Det senaste uttaget ur databasen gjordes i februari 2020. I databasen finns uppgifter från tidigare än år 2000 men vi har bedömt att de sannolikt inte är fullständiga och har därför valt att sätta referenstiden till år 2000 och framåt.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Data hämtas från databasen Åtgärder i Vatten (ÅiV). Länsstyrelsen i Jönköping är systemförvaltare och gör själva uttaget. Uppgifterna i ÅiV registreras av länsstyrelserna i de län där åtgärderna har genomförts.

Bearbetningar av data:

Databearbetningen består endast av att i de fall där två eller flera olika lösningar använts för att åtgärda ett och samma vandringshinder, så räknas det bara som ett åtgärdat hinder och inte flera.

Beräkning av indikatorn:

Ingen beräkning av indikatorn görs.

Granskning av indikatorn:

Granskning görs vid utplock av data för att säkerställa att samma åtgärd inte räknas flera gånger. Det görs ingen granskning av det underlag som länsstyrelserna registrerar i databasen, eftersom det inte är möjligt för någon att ha översikt över alla åtgärder som genomförs runt om i landet varje år.

Indikatorns tillförlitlighet

ÅiV har en lång tidsserie men vi har valt att bara använda oss av uppgifter från år 2000 och framåt eftersom underlaget sannolikt inte är lika heltäckande före år 2000. Det är frivilligt att registrera genomförda åtgärder i ÅiV, och registrering av äldre åtgärder har inte prioriterats av alla län.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs årligen i samband med Årlig uppföljning av miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Den presenteras och görs tillgänglig i slutet av mars på hemsidan www.sverigesmiljomal.se.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn är tillgänglig från år 2000 och framåt.

Under 2021 kommer en ny version av databasen ÅiV att lanseras, men det kommer inte att påverka framställningen av indikatorn.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Detta är en nationell indikator och det finns ingen motsvarande global indikator.

Sam användbarhet:

Indikatorn ska fungera som en komplettering till 6.6.1, men fria vandringsvägar och naturligt strömmande vatten i landskapet har kopplingar till flera andra mål och delmål bland annat mål 15 (ekosystem och biologisk mångfald), mål 7 (hållbar energi för alla) och mål 14 (hav och marina resurser).

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Åtgärder i Vatten: <https://www.atgarderivatten.se/>

<http://sverigesmiljomal.se/>

Mål: 6 Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

Delmål: 6.a Till 2030 utöka det internationella samarbetet och stödet för kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländerna inom vatten- och sanitetsrelaterade verksamheter och program, inklusive genom tekniker för vatteninsamling, avsaltning, vattneffektivitet, rening av avloppsvatten, återvinning och återanvändning.

Indikator: 6.a.1 Andelen offentligt utvecklingsbistånd i statsbudgeten som anslås till vatten- och sanitetssektorn

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Sida

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Analysenheten, Sida (Anzee Hassanali)
E-post	statistics@sida.se (anzee.hassanali@sida.se)
Telefon	070-2871249

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn är en global indikator och anger nettobeloppet av Sveriges offentliga utvecklingsbistånd som går till vatten- och sanitetssektorn.

Datakällor:

Indikatorn baseras på underlag från Sida. Sida ansvarar för att sammanställa Sveriges rapportering av det totala offentliga utvecklingsbiståndet (ODA) till OECD/DAC. Det är årligen ca 15 myndigheter som rapporterar in sina biståndsmedel från U07 till Sida i enlighet med regleringsbrev och ägarinstruktion. OECD/DAC ansvarar i sin tur för den officiella globala databasen över det offentliga utvecklingsbiståndet.

Tillgänglighet:

Indikatorn publiceras på OECD/DACs hemsida. Indikatorn publiceras inte som en indikator utan i sin egenrätt som separata sektorer inom biståndet.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Nettobeloppet av Sveriges offentliga utvecklingsbistånd som går till vatten- och sanitetssektorn.

Variabler:

Ingen information.

Referenstid:

Indikatorn rapporteras årligen.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Data samlas in från samtliga myndigheter med medel från U07 – Internationellt bistånd. Information rapporteras in på aktivitetsnivå (per

biståndsinsats) i Excelformat till Sida som sammanställer informationen. Sida inkluderar sitt egna bistånd i denna rapportering.

Bearbetningar av data:

Inga bearbetningar av data.

Beräkning av indikatorn:

Indikatorn representerar ett flertal sektorkoder inom Sveriges totala offentliga utvecklingsbistånd (ODA). Dessa sektorkoder är:

- 14010 - Water sector policy and administrative management
- 14015 - Water resources conservation (including data collection)
- 14020 - Water supply and sanitation - large systems
- 14021 - Water supply - large systems
- 14022 - Sanitation - large systems
- 14030 - Basic drinking water supply and basic sanitation
- 14031 - Basic drinking water supply
- 14032 - Basic sanitation
- 14040 - River basins' development
- 14050 - Waste management / disposal
- 14081 - Education and training in water supply and sanitation.
- 23220 - Hydro-electric power plants
- 31140 - Agricultural water resources
- 41050 - Flood prevention/control

Sektor är en av flera variabler som ODA rapporteras mot. Det finns drygt 200 sektorkoder (underkategorier inom sektor) som ODA rapporteras mot.

Granskning av indikatorn:

Samtliga myndigheter som ansvarar för biståndsmedel från UO7 ansvarar för att rapportera in sina medel till Sida enligt OECD/DACs riktlinjer över vad som får kallas offentligt utvecklingsbistånd (ODA). Sida genomför sedan en kvalitetskontroll över statistiken innan den rapporteras in till OECD/DAC. OECD/DAC granskar i sin tur statistiken innan den godkänns och publiceras som det offentliga svenska biståndet.

Indikatorns tillförlitlighet

En stor del av det svenska biståndet utgörs av kärnstöd till multilaterala organisationer, exempelvis som FN och Världsbanken. Enligt gängse regler för hur biståndet ska rapporteras till OECD/DAC inkluderas inte stöd till de kanalerna som vidarebefordras i andra eller tredje part till vatten- och sanitetssektorn.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn framställs årligen för rapportering till OECD/DAC senast 15 juli. OECD/DAC kvalitetssäkrar sedan indikatorn och slutgiltig siffra godkänns under tidig höst.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn publiceras årligen sedan 2002².

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikatorn rör endast svenskt ODA till skillnad från den globala indikatorn som berör totalt globalt ODA. Den nationella indikatorn avser nettobelopp medan den globala indikatorn avser bruttobelopp. Den globala indikatorn avser andelen av offentligt utvecklingsbistånd i statsbudgeten som anslås till vatten- och sanitetssektorn, den nationella indikatorn redovisar dock som tidigare nämnt endast nettobeloppet av svenskt utvecklingsbistånd som går till vatten- och sanitetssektorn.

Samanvändbarhet:

Indikatorn är en andel av det totala svenska utvecklingsbiståndet.

² <https://stats.oecd.org/qwids>

Övrig information

FN rapporterar att det är viktigt för mottagarländer av vatten- och sanitetsbistånd att kunna bedöma dessa utbetalningar i relation till mottagarländernas utgiftsplaner. Detta för att få en bättre förståelse för hur mycket länderna är beroende av denna typ av bistånd. Sida gör bedömningen att det likväl är relevant för Sverige som givare att även följa upp hur mycket av det totala offentliga utvecklingsbiståndet som går till vatten- och sanitetssektorn.

Referenser

Inga referenser.